

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Высокогорский детский сад «Бэлэкэч» комбинированного вида»
Высокогорского муниципального района Республики Татарстан»

ПРИНЯТО

на Педагогическом совете МБДОУ
Высокогорский детский сад «Бэлэкэч»

Протокол от 09 09 2025 г. № 2

УТВЕРЖДАЮ

Заведующий МБДОУ Высокогорский
детский сад «Бэлэкэч»

Хайрутдинова И.Ф.
(Ф.И.О. заведующей)

Приказ от 09 09 2025 г. № 105

**Рабочая программа дополнительных платных
образовательных услуг кружка
по обучению татарскому языку «Акыллыуеннар»
на 2025-2026 учебный год**

Составила: Гафнуллина Д.Р.

с. Высокая Гора, 2025 г.

Пояснительная записка.

Образовательная деятельность в Муниципальном бюджетном дошкольном образовательном учреждении «Высокогорский детский сад «Бэлэкэч» комбинированного вида» Высокогорского муниципального района Республики Татарстан» строится с учетом развития личности, мотивации и способностей детей в различных видах деятельности, обеспечивает разностороннее развитие детей с учетом их возрастных и индивидуальных психологических и физиологических особенностей и интересов, образовательных потребностей участников образовательных отношений, которые так же реализуются через систему дополнительного образования детей.

Дополнительная общеразвивающая программа «Акыллыуеннар» – по обучению татарскому языку» определяет содержание и организацию дополнительной образовательной деятельности и обеспечивает развитие личности детей дошкольного возраста в различных видах общения и деятельности. Реализуется на государственном языке Российской Федерации. Срок освоения дополнительной общеобразовательной программы – дополнительной общеразвивающей программы по «Акыллыуеннар» - **1 год**. Реализуется в форме кружковой работы и охватывает детей с 4-х лет до 7 лет.

Объем программы рассчитан на 34 недели, с нагрузкой – 2 раза в неделю. Продолжительность непрерывной непосредственно образовательной деятельности для детей от 4 лет - не более 15 минут, для детей от 4 до 5 лет - не более 20 минут, для детей от 5 до 6 лет - не более 25 минут, а для детей от 6 до 7 лет - не более 30 минут.

Сетка занятий на год

Количество занятий в неделю	Количество занятий в месяц	Количество занятий в год	Ответственный за проведение
2 занятия	8 занятия	68 занятий	Гафиуллина Д.Р.

«АкыллыУеннар» - передовой EdTech продукт, созданный в Республике Татарстан – уникальная образовательная программа (для детских садов и начальной школы), в основе которой набор развивающих настольных игр и поддерживающее цифровое приложение. «АкыллыУеннар» является авторской разработкой АНО «Бала-Сити», апробированная в детских садах на протяжении 5 лет.

Главная цель: сохранить и преумножить навыки владения татарским языком у детей с самого раннего возраста, ценить культуру и идентичность, заложить крепкую основу для успешного обучения, становления личности и самореализации.

Это уникальная образовательная программа, направленная на изучение татарского языка, развитие у всех детей жизненно важных навыков, видов мышления, благодаря ведущему стремлению детей – играть!

Задачи

«АкыллыУеннар» помогает развивать у детей:

- интерес к изучению татарского языка и расширяет языковую лексику
- гибкость ума и память
- навыки самостоятельности и самодисциплины
- креативное, творческое и инженерное мышление
- высокую концентрацию внимания
- умение решать стандартные и нестандартные задачи любой сложности
- навыки планирования и тайм-менеджмента
- способность успешно справляться с образовательной нагрузкой
- навыки эффективной коммуникации, умение работать индивидуально, в парах, в командах
- приобретение внутренней мотивации лидерства

Весь комплекс собран в единую систему, расписанную поэтапно, включающая в себя:

- 10 видов игр по 10 шт. (общее количество игр – 100 шт.)
- Программу и обучение: готовые сценарии и для работы и методические материалы
- Комплексную систему диагностики
- Мобильное приложение для учителей и родителей для оценки эффективности развития каждого ребёнка
- Инструкцию по проведению турниров
- Методическую поддержку

Мы уверены, что данная программа поможет в развитии и формировании нового успешного поколения, которое будет знать и сохранять свой родной язык и культуру.

Играя особым образом, ребенок не только расширяет свой лексический запас, тренирует внимание и память. У него формируются лидерские, социальные навыки, развиваются творческие способности, умение решать нестандартные задачи. Более того, проект «АкыллыУеннар» устраняет языковой барьер, что делает его важным средством для развития ребенка.

Формы организации детей по всем образовательным областям:
групповая, подгрупповая, индивидуальная.

1. Содержательный раздел

1 игра – «Мин булдырам». Индивидуальная игра с 4-х лет. Состоит из карточек и деревянных фигур. Карточки разных цветов:

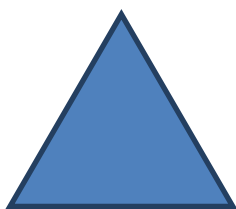
1 –желтый 4-х лет

2 –оранжевый 4-5 лет

3 – голубой -5-6 лет

4 –фиолетовый 6-7 лет (зеленые не играем, неправильная схема)

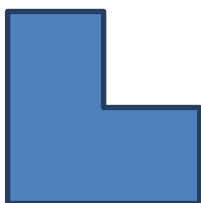
Деревянные фигуры разных цветов. Название фигур:

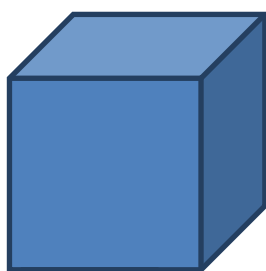
Зеленый призма (яшел)

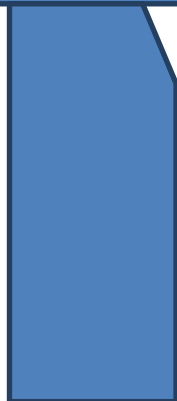
Розовая маленькая призма (алсу)

Голубой угол (зэнгэрсупочмак)

Оранжевый кубик (куесарышакмак)

Зеленая большая кривая призма (яшел, авыш зур призма)

Розовая средняя кривая призма (ал авыш урта призма)

Желтая маленькая кривая призма (сары авыш кече призма)

Большая 4-х угольная призма (зур 4 почмаклы призма куесары – борыз)

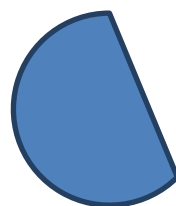
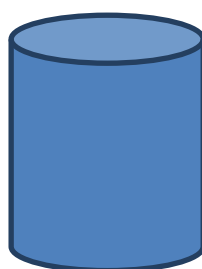
Маленькая 4-х угольная призма

(кечкен 4 почмаклы призма кызыл – борыз)

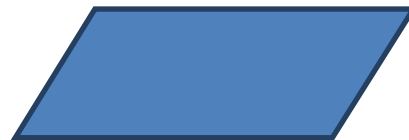

цилиндра полушар (желтый)

сарыярымтугэрэк

Фиолетовая трапеция (шэмэхэтосле призма)

Призма с двух сторон кривая(ижекылавыш призма)

Закрепление словарного запаса: название фигур, название животных, части тел животных, птиц, насекомых, части тел человека, машин, цветов.

2.Игра «Жэйге алан». Групповая игра, играют 4-5 человек. Игра для детей с 4-х лет. В коробке: фишки грибы (гомбэ)-9 шт, ягоды (жилэк)- 9 шт, буре – 2 шт., корзины -5 шт, зеленое тканевое поле, деревянная фигура волка, палочка для поиска ягод и грибов (рабочая сторона объемная). Правила игры:

- играют 4 человека 1 корзина запасная
- если попадает волк –пропуск хода, ставим рядом деревянного волка, фишки кладем обратно на поле и мешаем (это все делает ребенок)
- если перевернули фишки 2 шт. –ягоду забираем, если собираем его.
- если перевернули 2 фишки ягоду(гриб)и волка в приоретете волк (пропуск хода)
- если фишка улетит, его брать нельзя

Закрепление словарного запаса: урман, алан, жэй, жилэк, гомбэ, буре, кэрзин, счет от 1 до 10

2. Игра «Манара» - индивидуальная игра для детей с 5 лет. Все объекты собираются вертикально. Правила «золотого сечения». Башня с начало смотрим сколько фигур и какие фигуры нужно для постройки. Считаем и готовимся.

Закрепление название фигур, счет.

3. Игра «Читеклэр»групповая игра для детей с 4-х лет. Количество игроков до 6 человек. Содержимое 41 читек -6 цвета, 3 кубика, поле. Дети раскладывают читеклэр на поле, цветной стороной. Кубик начинаем бросать сначала 1 , далее 2, все вместе.

Правила игры:

- Если ребенок взял читек неправильного цвета, то пропускает ход.
- если останется 10 читек, можно завершить игру.
- если выходят 2 шт. одинакового цвета, то переход хода.

Выигрывает у кого максимальный бал. По 1 цвет- 1 б

По 2 цвета-2 б

По 3 цвета -3 б.

Закрепление слов читек, цвета, счет.

4. Игра «Тылсымлысолгелэр» для детей с 4-х лет, играют индивидуально. Игру освобождаем от формы, поддона руками аккуратно и без шума. Эта игра учит пропорции, симметрии, асимметрии. Можно играть парами –учит детей приходить к одному точку зрению. Все фигуры должны применить. После игры каждый раз должны собрать на поддон 1 схему и показать, только потом закрывают коробку и убирают на место.

Закрепление счета, цветов.

5. Игра «Нэрсэбу?» групповая игра для детей с 4-х лет. Играют 4 ребенка, 1 ребенок ведущий. Дети смотрят только на свое зеркало, если дети не могут назвать картинку карточки конструкция крутится, конструкцию можно крутить 3 раза, каждый говорит свое мнение. Мнение других не повторяем, кто правильно называет карточку, тот забирает себе. Если ребенок вне очереди крикнет – то пропускает ход и минус карточка. Выигрывает, тот ребенок у кого больше отгаданных карточек. Каждый ребенок сам считает количество своих карточек. (1 место, 2 место, 3 место). Всегда меняем ведущих, определяем кто первый отвечает, песочные часы для определения кто отвечает первый. Если играем на татарском отвечаем только на татарском, если на русском только на русском.

6. Игра «Башваткыч». Игра для детей с лет. Можно устроить соревнования со цветными деталями, кому места не хватает тот проиграл. На карточках собираем только красные линии

На карточках какая цифра нарисована из столько деталей собираем, если нет число –то все фигуры используем.

8.Игра «Тубэтэй».Индивидуальная и групповая игра для детей с 4-х лет.

1 вариант – дети с помощью 2 –х палок шарики располагают на тубетейку. Шарик пальчиками трогать нельзя, держим только палочками. Шариков – 10 шт.

2 вариант 2 детей палочку держит 1 правой рукой 2-й ребенок левой рукой и вместе держа разместить шарик на тубетейку

3 вариант –устроить эстафету на 2 команды по 10 детей.

9 Игра «Кара-кара». Групповая игра для детей с 5 лети играют 2-6 детей. Собираем поле центральная карточка белая рамка с двух сторон. В начале года с 5-ти летними детьми только собираем 1 слово «кара-кара». Ищем монстрика, число. Ищем только глазами одинаковых объектов, руками нельзя. Выигрывает тот, кто первый соберет слово «кара-кара».

2диагностика в мае 89871884304- Резеда Расиховна

Уртанчылар төркеме өчен (4-5-яшь) перспективеллык план

ай	атна	уен	тема	бирем
сентябрь	III	жәйгеалан	уен беләнтанышу	жиләк, гөмбәҗыю
		жәйгеалан	төркемуены	жиләк, гөмбәҗыю
		читекләр	уен беләнтанышу	читекләрнетабу
		читекләр	төркемуены	читекләрнетабу
	IV	түбәтәй	уен беләнтанышу	сәйләннәрнеурнаштыру
		түбәтәй	төркемуены	сәйләннәрнеурнаштыру
		минбулдырам	уен беләнтанышу	схема кулланмыйча объектлар аясау (малай, кыз, йорт)
		минбулдырам!	объектлар аясау	1-5 карточкалар
октябрь	I	нәрсәбу?	уен беләнтанышу	рәсемнәрнең исемнәренәйтергә өйрәнү
		нәрсәбу?	төркемуены	рәсемнәрнең исемнәренәйтергә өйрәнү
	II	тылсымлы сөлгеләр	уен беләнтанышу	1-3 карточкалар
		тылсымлы сөлгеләр	бизәкне аясау	1-3 карточкалар
	III	минтөзүче	уен беләнтанышу	схема кулланмыйча төзү
		минтөзүче	схема буенча төзү	“Чәчәк” схемасы (өстәмә)
	IV	жәйгеалан	төркемуены	жиләк, гөмбәҗыю
		жәйгеалан	төркемуены	жиләк, гөмбәҗыю
ноябрь	I	читекләр	төркемуены	читекләрнетабу
		читекләр	төркемуены	читекләрнетабу
	II	түбәтәй	төркемуены	сәйләннәрнеурнаштыру
		түбәтәй	төркемуены	сәйләннәрнеурнаштыру
	III	минбулдырам!	объектлар аясау	1-5 карточкалар
		минбулдырам!	объектлар аясау	1-5 карточкалар
	IV	нәрсәбу?	төркемуены	кем күбрәк җаваптаба

		нәрсәбу?	төркемуены	кемкүбрәкжаваптаба
декабрь	I	тылсымлысөлгеләр	бизәкнеясау	1-10карточкалар
		тылсымлысөлгеләр	бизәкнеясау	1-10карточкалар
	II	минтөзүче	схемабуенчатөзү	“Үрмәкүч”схемасы9нчыбит
		минтөзүче	схемабуенчатөзү	“Стеллаж”схемасы4нчебит
	III	жәйгеалан	төркемуены	жиләк,гөмбәжыю
		жәйгеалан	төркемуены	жиләк,гөмбәжыю
	IV	читекләр	төркемуены	читекләрнетабу
		читекләр	төркемуены	читекләрнетабу
гыйнвар	II	түбәтәй	төркемуены	сәйләннәрнеурнаштыру
		түбәтәй	төркемуены	сәйләннәрнеурнаштыру
	III	минбулдырам!	объектларясау	1-7карточкалар
		минбулдырам!	объектларясау	1-7карточкалар
	IV	нәрсәбу?	төркемуены	кемкүбрәкжаваптаба
		нәрсәбу?	төркемуены	кемкүбрәкжаваптаба
февраль	I	тылсымлысөлгеләр	бизәкнеясау	1-10карточкалар
		тылсымлысөлгеләр	бизәкнеясау	1-10карточкалар
	II	минтөзүче	схемабуенчатөзү	“Үрмәкүч2”схемасы10нчыбит
		минтөзүче	схемабуенчатөзү	“Өстәлбеләнэскамияләр” схемасы(өстәмә)
	III	жәйгеалан	төркемуены	жиләк,гөмбәжыю
		жәйгеалан	төркемуены	жиләк,гөмбәжыю
	IV	читекләр	төркемуены	читекләрнетабу
		читекләр	төркемуены	читекләрнетабу
март	I	түбәтәй	төркемуены	сәйләннәрнеурнаштыру
		түбәтәй	төркемуены	сәйләннәрнеурнаштыру
	II	минбулдырам!	объектларясау	1-7карточкалар
		минбулдырам!	объектларясау	1-7карточкалар
	III	нәрсәбу?	төркемуены	кемкүбрәкжаваптаба
		нәрсәбу?	төркемуены	кемкүбрәкжаваптаба

	IV	тылсымлысөлгеләр	бизәкнеясау	1-10карточкалар
		тылсымлысөлгеләр	бизәкнеясау	1-10карточкалар
апрель <				

Зурлар төркем өчен (5-баш) перспективеллык план

ай	атна	уен	тема	бирем
сентябрь	III	башваткыч	уен белән танышу	Т формасындагы танграм
		башваткыч	дәфтәр белән эшләү	Т формасындагы танграм
		жәйге алаң	төркем уены	жиләк, гөмбә жыю
		жәйге алаң	төркем уены	жиләк, гөмбә жыю
	IV	мин булдырам	объектлар төзү	кызыл сары карточкалар
		мин булдырам	объектлар төзү	кызыл сары карточкалар
		түбәтәй	төркем уены	парлар ярышы
		түбәтәй	төркем уены	парлар ярышы
октябрь	I	тылсымлы сөлгеләр	бизәкне ясау	15-30 карточкалар
		тылсымлы сөлгеләр	бизәкне ясау	15-30 карточкалар
	II	нәрсә бу?	төркем ярышы	кем күбрәк җавап таба
		нәрсә бу?	төркем ярышы	кем күбрәк җавап таба
	III	мин төзүче	схема буенча төзү	“Түбә” схемасы 1нче бит
		мин төзүче	схема буенча төзү	“Баскыч” схемасы 3нче бит
	IV	кара кара	уен белән танышу	бирем нәрне үтәү
		кара кара	төркем ярышы	бирем нәрне үтәү
ноябрь	I	манара	схема буенча манара жыю	сары дәрәжә
		манара	схема буенча манара жыю	сары дәрәжә
	II	башваткыч	дәфтәр белән эшләү	бала дәрәжәсенә карап
		башваткыч	дәфтәр белән эшләү	бала дәрәжәсенә карап
	III	жәйге алаң	төркем уены	жиләк, гөмбә жыю
		жәйге алаң	төркем уены	жиләк, гөмбә жыю
	IV	мин булдырам!	объектлар төзү	бала дәрәжәсенә карап
		мин булдырам!	объектлар төзү	бала дәрәжәсенә карап

декабрь	I	түбөтэй	төркемуены	парларярышы
		түбөтэй	төркемуены	парларярышы
	II	тылсымлысөлгелөр	бизэкнеясау	баладэрэжэсенэкарап
		тылсымлысөлгелөр	бизэкнеясау	баладэрэжэсенэкарап
	III	нэрсэбу?	төркемярышы	кемкүбрэкжаваптаба
		нэрсэбу?	төркемярышы	кемкүбрэкжаваптаба
	IV	минтөзүчө	схемабуенчатөзү	“2катлыстеллаж”4нчебитс хемасынигезендө
		минтөзүчө	схемабуенчатөзү	“Пирамида”схемасы12нче бит
гыйнвар	II	каракара	төркемярышы	биремнэрнеүтөү
		каракара	төркемярышы	биремнэрнеүтөү
	III	манара	схемабуенчаманаражыю	баладэрэжэсенэкарап
		манара	схемабуенчаманаражыю	баладэрэжэсенэкарап
	IV	башваткыч	дөфтөрбелөнэшлөү	баладэрэжэсенэкарап
		башваткыч	дөфтөрбелөнэшлөү	баладэрэжэсенэкарап
февраль	I	жэйгеалан	төркемуены	жилөк,гөмбөжыю
		жэйгеалан	төркемуены	жилөк,гөмбөжыю
	II	минбулдырам!	объектлартөзү	баладэрэжэсенэкарап
		минбулдырам!	объектлартөзү	баладэрэжэсенэкарап
	III	түбөтэй	төркемуены	парларярышы
		түбөтэй	төркемуены	эстафета
	IV	тылсымлысөлгелөр	бизэкнеясау	баладэрэжэсенэкарап
		тылсымлысөлгелөр	бизэкнеясау	баладэрэжэсенэкарап
март	I	нэрсэбу?	төркемярышы	кемкүбрэкжаваптаба
		нэрсэбу?	төркемярышы	кемкүбрэкжаваптаба
	II	минтөзүчө	схемабуенчатөзү	”Трамплин”схемасы19нчы бит
		минтөзүчө	схемабуенчатөзү	“Өчпочмаклыманара”схе масыбнчыбит
	III	каракара	төркемярышы	биремнэрнеүтөү
		каракара	төркемярышы	биремнэрнеүтөү

	IV	манара	схемабуенчаманаражыю	баладөрөжөсенөкарап
		манара	схемабуенчаманаражыю	баладөрөжөсенөкарап
апрель	I	башваткыч	дәфтәрбеләнэшлөү	баладөрөжөсенөкарап
		башваткыч	дәфтәрбеләнэшлөү	баладөрөжөсенөкарап
	II	жәйгеалан	төркемуены	жиләк,гөмбәжыю
		жәйгеалан	төркемуены	жиләк,гөмбәжыю
	III	минбулдырам!	объектлартөзү	баладөрөжөсенөкарап
		минбулдырам!	объектлартөзү	баладөрөжөсенөкарап
	IV	түбәтәй	төркемуены	парларярышы
		түбәтәй	төркемуены	парларярышы
		кара-кара	төркемярышы	биремнәрнеүтәү
		кара-кара	төркемярышы	биремнәрнеүтәү
		башваткыч	дәфтәрбеләнэшлөү	баладөрөжөсенөкарап
		башваткыч	дәфтәрбеләнэшлөү	баладөрөжөсенөкарап
		тылсымлысөлгеләр	бизәкнеясау	баладөрөжөсенөкарап
		тылсымлысөлгеләр	бизәкнеясау	баладөрөжөсенөкарап
		нәрсәбу?	төркемярышы	эстафета
		нәрсәбу?	төркемярышы	эстафета

Мәктәпкәчәышьтәгетөркемөчен(6-7яшь)перспективеллык план

ай	атна	уен	тема	бирем
	III	минбулдырам	объектлартөзү	куктөслекарточкалар
		минбулдырам	объектлартөзү	куктөслекарточкалар
		каракара	төркемярышы	биремнәрнеүтәү
		каракара	төркемярышы	биремнәрнеүтәү

сентябрь	IV	башваткыч	дәфтербеләнэшләү	“Шакмак” танграмы
		башваткыч	дәфтербеләнэшләү	“Шакмак” танграмы
		тылсымлы сөлгеләр	парлап бизәк неясәу	20-40 карточкалар
		тылсымлы сөлгеләр	парлап бизәк неясәу	20-40 карточкалар
октябрь	I	манара	схема буенча манара жыю	кызыл сары дәрәжә
		манара	схема буенча манара жыю	кызыл сары дәрәжә
	II	нәрсә бу?	төркем ярышы	кем күбрәк җаваптаба
		нәрсә бу?	төркем ярышы	кем күбрәк җаваптаба
	III	минтөзүче	парлап объект төзү	Өстәлб/нурындыклар схемасы 17нче бит
		минтөзүче	парлап объект төзү	“Күпер” схемасы 23нче бит
	IV	түбәтәй	төркем ярышы	эстафета
		балалар сайлавы буенча		
ноябрь	I	мин булдырам!	объектлар төзү	күктөслек карточкалар
		мин булдырам!	объектлар төзү	күктөслек карточкалар
	II	кара кара	төркем ярышы	бирем нәрне үтәү
		кара кара	төркем ярышы	бирем нәрне үтәү
	III	башваткыч	дәфтербеләнэшләү	“Шакмак” танграмы
		башваткыч	дәфтербеләнэшләү	“Шакмак” танграмы
	IV	тылсымлы сөлгеләр	парлап бизәк неясәу	20-40 карточкалар
		тылсымлы сөлгеләр	парлап бизәк неясәу	20-40 карточкалар
		манара	схема буенча манара жыю	кызыл сары дәрәжә
декабрь	I	манара	схема буенча манара жыю	кызыл сары дәрәжә
	II	нәрсә бу?	төркем ярышы	кем күбрәк җаваптаба
		нәрсә бу?	төркем ярышы	кем күбрәк җаваптаба
	III	минтөзүче	парлап объект төзү	схемасы 20нче бит
		минтөзүче	парлап объект төзү	Тәрәзә лейорт” схемасы 32нче бит
	IV	түбәтәй	төркем ярышы	“минем кул-синең кул” форматында ярышма

		балаларсайлавыбуенча		
гынвар	II	минбулдырам!	объектлартөзү	баладәрәжәсенәкарап
		минбулдырам!	объектлартөзү	баладәрәжәсенәкарап
	III	каракара	төркемярышы	биремнәрнеүтөү
		каракара	төркемярышы	биремнәрнеүтөү
	IV	башваткыч	дәфтәрбеләнэшлөү	баладәрәжәсенәкарап
		башваткыч	дәфтәрбеләнэшлөү	баладәрәжәсенәкарап
февраль	I	тылсымлысөлгеләр	парлапбизәкнеясау	20-40 карточкалар
		тылсымлысөлгеләр	парлапбизәкнеясау	20-40 карточкалар
	II	манара	схемабуенчаманаражыю	баладәрәжәсенәкарап
		манара	схемабуенчаманаражыю	баладәрәжәсенәкарап
	III	нәрсәбу?	төркемярышы	кемкүбрәкжаваптаба
		нәрсәбу?	төркемярышы	кемкүбрәкжаваптаба
	IV	минтөзүче	парлапобъекттөзү	“Кораб”схемасы30нчыбит
		минтөзүче	парлапобъекттөзү	«Самолет”схемасы25нче бит
март	I	түбөтәй	төркемярышы	эстафета
		балаларсайлавыбуенча		
	II	минбулдырам!	объектлартөзү	баладәрәжәсенәкарап
		минбулдырам!	объектлартөзү	баладәрәжәсенәкарап
	III	каракара	төркемярышы	биремнәрнеүтөү
		каракара	төркемярышы	биремнәрнеүтөү

	IV	башваткыч	дәфтәрбеләнэшләү	баладәрәжәсенәкарап
		башваткыч	дәфтәрбеләнэшләү	баладәрәжәсенәкарап
апрель	I	тылсымлысөлгеләр	парлапбизәкнеясау	20-40 карточкалар
		тылсымлысөлгеләр	парлапбизәкнеясау	20-40 карточкалар
	II	манара	схемабуенчаманаражыю	баладәрәжәсенәкарап
		манара	схемабуенчаманаражыю	баладәрәжәсенәкарап
	III	нәрсәбу?	төркемярышы	кемкүбрәкжаваптаба
		нәрсәбу?	төркемярышы	кемкүбрәкжаваптаба
	IV	минтөзүче	парлапобъекттөзү	“Цирк”схемасы36нчыбит
		минтөзүче	парлапобъекттөзү	“Асылмалыкүпер” схемасы34нчебит